

Verhaal:

De mediator als Stalker

Liesbeth Klaver is eigenaar van Mediationhouse. Zij is filosoof en orthopedagoog.

‘Perhaps it was in Stalker that I felt for the first time the need to indicate clearly and unequivocally the supreme value by which, as they say, man lives.’

Andrei Tarkovsky

Stalker, de hoofdpersoon in de gelijknamige film van Andrei Tarkovsky (1979), verwijst niet naar een persoon die moeite heeft zijn liefde of woede in goede banen te leiden en daarmee een ander het leven zuur maakt. Al verwijst Tarkovsky in zijn film ook naar deze traditionele betekenis. Het kan daarom geen toeval zijn dat hij de hoofdpersoon deze naam heeft gegeven.

In de film van Tarkovsky is Stalker een gids, in een mysterieus, gevaarlijk en verboden gebied, dat de Zone wordt genoemd. Een gebied dat eruitziet alsof er zich een ramp heeft voltrokken. Overall liggen brokstukken die verwijzen naar ‘de moderne maatschappij’, waarin Stalker en zijn twee cliënten, een professor en een melancholische schrijver, hun weg zoeken.

In de Zone bevindt zich een kamer, waarin de meest verborgen verlangens vervuld kunnen worden. Maar je moet oppassen: de vervulling van een wens kan anders uitpakken dan je verwacht. Een duidelijk pad is er niet. Bovendien verandert de Zone voortdurend. Wat een veilige plek lijkt, kan plotseling veranderen in een verraderlijke val. Stalker zoekt zijn weg door noten te gooien die hij in witte slierten stof heeft geknoopt. Wat een prachtige symboliek.

De professor hoopt in dit landschap een wetenschappelijke ontdekking te doen en de schrijver zoekt inspiratie. Stalker voelt vooral passie voor dit landschap.

Regelmatig heb ik tijdens een mediation of als bijzondere curator de ervaring dat ik mij, samen met cliënten, in een dergelijke desolate zone begeef, vol brokstukken van hoop en verlangens die niet zijn vervuld of uitgekomen. Ik herken mij afwisselend in de rol van de drie acteurs: de professor, de schrijver en de gids. Hoe graag zou

ik op het spoor komen van inzichten of methodes die het mogelijk maken om op een eenduidige manier kinderen die klem zitten, te bevrijden uit hun benarde situatie. In de rol van de schrijver herken ik mij bij het zoeken naar woorden voor de verstarrende pijn van onopgeloste conflicten. Maar vooral voel ik mij, als mediator of bijzondere curator, verwant met Stalker, de gids. Iemand die als deelgenoot een weg probeert te vinden. Een weg die geen weg is. Het is meer een behoedzaam nemen van een reeks obstakels, leidend naar een ‘kamer’ waar verlangens en hoop opnieuw toegankelijk worden. ●